

LXII.

B e t æ n k n i n g

over

indkomne Andragender.

Anden Afdeling.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 22de April 1875).

1. Andragende fra Bestyrelserne for 45 Fag- og Arbejderforeninger (indbragt den 1ste December 1874 af Folkethingetsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds, Winther). Dette Andragende, som er vedtaget paa et Folkemøde paa Nørrefælled den 21de September f. A. og tiltraadt af 25 Foreninger i Kjøbenhavn, 1 i Bloustrød, 1 i Helsingør, 1 i Odense, 6 i Aarhus, 1 i Skanderborg, 6 i Horsens, 1 i Fredericia og 1 i Rolding, gaar ud paa Følgende:

- 1) Indførelse af en Normal-Arbejdsdag og Statens Tilskud til Produktionsforeninger;
- 2) Afførelse af Bestemmelsen i Valgloven om midlertidig given Fattigunderstøttelse;
- 3) Medsættelse af Tolden for de nødvendige Livsforbrødenheder og Forbrugsgjenstande;
- 4) Forandring af Straffelovens Bestemmelser for politiske Forbrydelser;
- 5) Tilfaldelse af Arbejdere i en Kommission til Arbejderforholdenes Ordning.

§ de Andragendet ledsagende Motiver udtales:

ad 1) at Normal-Arbejdsdagen bør være 10 Timer, medens Arbejdstiden nu i Almindelighed er 12—13 Timer, og at dette Forhold bør reguleres af Lovgivningsmagten, da private Overtenskomster mellem Arbejdsgiver og Arbejdstager ikke ere betryggende; fremdeles, at Arbejderen kun ved Produktionsforeninger kan sikkes det fulde Udbytte af sit Arbejde, men at saadanne Oprettelse kun er mulig, naar Staten bevilger de dertil fornødne Midler enten som Laan imod Rente eller som Gave;

ad 2) at ikke blot midlertidig given Fattighjælp ikke bør medføre Tab af politiske Rettigheder, men at tillige hele Valgloven snarest maa undergaa en grundig Revision, saa at enhver Mand, der har fyldt sit 22de Aar og er uberygtet, faar Valgret til Folkethinget;

ad 3) at Told og al anden indirekte Skat er fra et statsøkonomisk Standpunkt uheldig, men bliver dobbelt trykkende, naar den næsten udelukkende hviler paa den simple Mand's uundværlige daglige Livsforbrødenheder samt paa Raamaterialier, hvorfor al indirekte Skat burde affattes og erstattes af direkte;

ad 4) at Straf for saakaldte politiske Forbrydelser burde affattes, og at i alt Fald Ingen burde dømmes for sin politiske Mening, enten den er fremsat mundtlig eller skriftlig, men kun for virkelige Handlinger, samt Dommen aldrig burde lyde paa Fugthusstraf, men enten paa Statsfængsel eller simpelt Fængsel. Andragerne „anse for et Feilgreb af Regjeringen, at den i sin Tid beordrede Tiltale mod Arbejderforene, de Herrer Pio, Geleff, Brix og Pihl, og et andet Feilgreb ligger i den dem overgaaede haarde Dom“.

ad 5) at der til en Kommission, enten den talbes Regjerings- eller parlamentarisk Kommission, der agtes nebsat for at behandle Arbejderforholdene, maa tilfalde Arbejdere, valgte ud af de frie Fagforeninger eller i det Hele af det social-demokratiske Arbejderparti, hvorhos tilføjes: „Betræffende Regjeringens Agt at benytte upaalidelige Oplysninger om Arbejderforholdene forbeholde vi os Ret til at nedlægge en Protest mod denne Fremgangsmaade.“